

Elektronisk
Forpost
Norge

Elektronisk Forpost Norge

Medlem av EDRI, European Digital Rights

Postboks 27 Vålerenga, 0626 Oslo

Tlf. 996 24 544 / horing@efn.no

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

3.mars 2022

Høringssvar - Midlertidige endringer i smittevernloven (forlengelse av reglene om koronasertifikat)

Elektronisk Forpost Norge har med interesse lest høringsnotatet om endringer og mylig utvidelse av bruken av koronasertifikat.

Vi ønsker herved å gi våre synspunkter og kommentarer til forslaget.

Med vennlig hilsen

Bjørn Remseth

Nestleder EFN

Britt Lysaa

Høringsansvarlig

Vi har tidligere gitt høringsbesvarelse for "midlertidige endringer i smittevernloven (koronasertifikat)" hvor vi har utdypet detaljert våre anmerkninger til forslaget om koronasertifikat. Vi vedlegger lenke til denne besvarelsen da dette er minst like aktuelt nå som da det ble skrevet i 2021.

Departementet foreslår nå en forlengelse av, samt en mere tilfeldig og utvidet bruk av koronasertifikatet for innenlands bruk, alt etter hva kommuner eller bedrifter måtte bestemme.¹

Tidsfristen for besvarelse er svært kort.

Høringsnotatet virker uklart og gir inntrykk av at koronasertifikatet ønskes permanent uavhengig av smittevernloven og uavhengig av potensiell unntakstilstand. Det oppgis at lovendringen er *"for å tydeliggjøre skillet mellom avgrensning av smitteverntiltak og bruk av koronasertifikat som dokumentasjon ved å ikke begrense adgangen til å fastsette differensierte smitteverntiltak etter smittevernlovens øvrige bestemmelser."*

På den ene siden leser vi at at smitteverntiltaket skal ha en klar medisinskfaglig begrunnelse som innebærer at tiltaket må være basert på en faglig vurdering av bl.a. hvordan sykdommen smitter. På den annen side leser vi at kravet ikke skal tolkes for strengt, og det er ikke krav om vitenskapelig bevist effekt av tiltaket.

Departementet oppgir at formålet med utvidelsen av bruken er å etablere et system for sikker og verifisert dokumentasjon av vaksinasjonsstatus, immunitet etter gjennomgått koronasykdom og testresultat. Det fremgår ikke *hvordan* denne utvidelsen skal gi et sikrere verifiserbart dokument enn det eksisterende koronasertifikatet fra 2021.

Vi leser at sammen med fødselsdato og navn, som eventuelt må kontrolleres manuelt mot et fremvist ID-bevis, vil vedkommende legitimere seg og med det bevise sin knytning til opplysningene i sertifikatet. Kanskje departementet tenker på EU sin "digital ID wallet",² som er et noe tvilsomt prosjekt. Ikke minst med tanke på individets sikkerhet og personvern.

I høringsnotatet finner vi en del om myndighetenes anledning til å pålegge obligatorisk vaksinerings, som blir sammenlignet med barnevaksineprogrammet. Igjen gjør vi oppmerksom på at vaksiner som benyttes for Covid ikke er sammenlignbare med vaksinene som omfattes av barnevaksineprogrammet. Vaksinene vi har mot koronavirus i dag er en kortvarig behandling som skal gjøre sykdomsforløpet mildere, men som ikke forhindrer infeksjon eller smitte. Vaksinene har også ukjent langtidseffekt og en del alvorlige bieffekter..

Her må en spørre hva som da er hensikten med et slikt kovid-dokument som nå foreslås, utover å indirekte presse folk til vaksinerings samt *potensielt* kunne overvåke bruken og bevegelsesmønsteret til de som nytter dette. Dette forhindrer ikke smitte, og har forårsaket mye sosial uro der dette er i bruk. Bruk av kovidpass slik som det foreslås bidrar ikke til tillit: *Vaksinerings bør være medisinsk begrunnet og ikke et politisk middel for sosial kontroll.*

Vi ser heller ikke hvordan en kan vurdere "differensierte smitteverntiltak" så lenge de fleste nå blir smittet uavhengig av vaksinestatus slik at koronapass heller ikke er et "smitteverntiltak".

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horingsnotat-forlengelse-av-reglene-om-koronasertifikat/id2900763/>

² <https://www.electronicid.eu/en/blog/post/european-digital-identity-wallet/en>

En bør ikke utfordre tillit ytterligere ved å implementere eller utvide bruk av kovidsertifikat/vaksinedokument. Kovidsertifikat er ytterst kontroversielt men er ikke relatert motstand mot vaksiner i sin alminnelighet. De mange farene ved eksempelvis "digital ID wallet" er allerede adressert i EU og vi kommer ikke nærmere inn på dette her.³ Bruk av teknologi for sosial kontroll møter motstand, som det både bør gjøre i et liberalt demokrati.

Nasjonalt bruk av kovidsertifikat har møtt motstand, og blitt avvist av rettssystemet der dette har blitt brakt til domstol. Eksempelvis;

I Tsjekkia⁴ avgjorde høyeste domstol at vaksinepass ikke kan nyttes for restauranter, hoteller, osv. ("Measures cannot aim to indirectly force citizens to be vaccinated," the judges ruled.)

I Frankrike⁵ leverte Senatets undersøkelseskomisjon i januar 2022 en rapport om bruken og nytten av et slikt dokument, og bad om «raskt opphevelse» av vaksinepasset. ("Et insentiv til å vaksinere var veldig tydelig antatt av myndighetene").

I New Zealand⁶ har høyesterett opprettholdt en utfordring som stilte spørsmål ved lovligheten av vaksinasjonspass for ansatte i forsvaret og politiet og omtaler det som "violation of the Bill of Rights".

I Belgia⁷ finnes det en fersk rettsavgjørelse om at vaksinepass-påbudet i distriktet Wallonia er ulovlig.

osv.

Vår konklusjon:

Det siste året har gitt erfaringsgrunnlag både for Covid-vaksiner og for bruken av kovidsertifikat. Basert på dette mener vi tiden er moden for å gravlegge covidsertifikatet og alle planer om utvidelser.

Videre henviser vi til vår tidligere høringsbesvarelse for "midlertidige endringer i smittevernloven (koronasertifikat)" hvor vi har utdypet detaljert våre anmerkninger til forslaget om koronasertifikat, Høringssvar fra Elektronisk Forpost Norge, 2021 :

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-om-koronasertifikat-endringer-i-smittevernloven/id2847796/?uid=113de31a-8e1b-4fc1-a920-734564939a33>

³<https://edri.org/our-work/orwells-wallet-european-electronic-identity-system-leads-us-straight-into-surveillance-capitalism/>

⁴<https://www.praquemorning.cz/breaking-czech-government-to-remove-vaccine-passports-as-of-february-9/>

⁵<https://www.publicsenat.fr/article/parlementaire/la-commission-d-enquete-du-senat-demande-une-levee-rapide-d-u-passe-vaccina>

⁶<https://reclaimthenet.org/nz-pm-jacinda-ardern-vaccine-passports-cops/>

⁷<https://metro.co.uk/2021/12/03/belgian-court-rules-enforcing-covid-vaccine-pass-is-illegal-15709046/>